

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE
URED ZASTUPNIKA REPUBLIKE HRVATSKE
PRED EUROPSKIM SUDOM ZA LJUDSKA PRAVA
Zagreb, 17. siječnja 2019.

Analiza odluke

Seražin protiv Hrvatske br. zahtjeva 19120/15 **odluka o nedopuštenosti zahtjeva**

Izricanje preventivne mjere za sportski huliganizam ne predstavlja povredu Konvencije

Europski sud za ljudska prava (dalje: ESLJP), u Odboru od 3 suca je dana 8. studenog 2018. donio odluku kojom je utvrdio da je zahtjev (tužba) podnositelja g. Seražina, *ratione materiae* nespojiv s odredbama Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda (dalje: Konvencija), te da mu postupanjem domaćih sudova nije povrijeđeno pravo iz članka 4. Protokola broj 7. uz Konvenciju da ne bude dva puta suđen ili kažnjen u istoj stvari (*ne bis in idem*).

Prekršajni sud u Zagrebu je 9. kolovoza 2012. osudio podnositelja radi višestrukih navijačkih izgređa, te mu je uz kaznu, na temelju članka 32. Zakona o sprječavanju nereda na sportskim natjecanjima (dalje: ZoSNSN) izrekao i zaštitnu mjeru zabrane prisustvovanja utakmicama u razdoblju od jedne godine. Isti sud je naknadno, u dva navrata, temeljem članka 34.a ZoSNSN podnositelju izrekao preventivnu mjeru zabrane prisustvovanja nogometnim utakmicama kluba Dinamo i Hrvatske nogometne reprezentacije na području RH i inozemstva, u trajanju od po godinu dana. Protiv tih odluka Prekršajnog suda podnositelj je podnio žalbe zbog povrede načela *ne bis in idem*, koje je Visoki prekršajni sud odbio. U obrazloženju svojih odluka, Visoki prekršajni sud naveo je da zabrana prisustvovanja sportskim natjecanjima iz članka 34.a ZoSNSN predstavlja preventivnu mjeru čiji cilj je preveniranje mogućeg protupravnog ponašanja osobe za koju postoji saznanje da se već ranije protupravno ponašala.

Podnositelj zahtjeva je smatrao da je za isto ponašanje dva puta suđen i kažnjen, prvo u prekršajnom postupku koji se vodio zbog optužbe na huliganizam, a zatim u postupku u kojem mu je izrečena mjera zabrane sudjelovanja na sportskim natjecanjima.

ESLJP je razmatrao jesu li dva kasnija postupka u vezi s primjenom mjere iz članka 34. a ZoSNSN, u kojima se uzimala u obzir osuda podnositelja zahtjeva od 9. kolovoza 2012. i na nju se pozivalo, predstavljala izricanje „kazne“ u „kaznenom postupku“ te su stoga bila protivna članku 4. Protokola broj 7. Sukladno dobro utvrđenoj praksi, primijenio je tri kriterija „Engel“¹: pravna kvalifikacija djela ili relevantne mjere u nacionalnom pravu, narav djela i stupanj težine kazne kojoj bi dotična osoba mogla biti podvrgnuta.

¹ Vidi [Engel i drugi protiv Nizozemske, zahtjevi br.: 5100/71; 5101/71; 5102/71; 5354/72; 5370/72, presuda od 8. lipnja 1976.](#)

Vezano za prvi kriterij, ESLJP je utvrdio da prema domaćoj pravnoj klasifikaciji i prema dosljednom tumačenju Ustavnog suda RH i Visokog Prekršajnog suda RH, mjera zabrane prisustvovanja utakmicama određena čl. 34a. ZoSNSN-a predstavlja *sui generis* preventivnu mjeru, koja se razlikuje od bilo koje kazne koja se može primijeniti u kaznenom ili prekršajnom postupku.

Nadalje, što se tiče drugog kriterija - naravi mjere, imajući pritom u vidu hrvatsko pravo i međunarodne konvencije koje se odnose na problematiku sprječavanja navijačkog nasilja, komparativno međunarodno pravo i stranu sudsku praksu, ESLJP je prihvatio argumentaciju države da mjera zabrane posjećivanja utakmica nije bila kaznenog karaktera, s obzirom da ne djeluje represivno i s ciljem kažnjavanja počinitelja, već preventivnog, radi sprječavanja mogućeg nasilja. Naime, ona se može primijeniti neovisno o prethodnom kaznenom/prekršajnom progonu i osudi, ne izriče se kao dopunska sankcija radi počinjenog prekršaja, te nije potrebno zadovoljiti standard dokaza potreban za osudu za neko djelo, već se temelji na podacima policije o prethodnom protupravnom ponašanju izgređnika. Europski sud je dodatno obrazložio da se *sui generis* preventivna mjera razlikuje od zaštitne mjere i po načinu primjene (ne postoji obveza predavanja putnih isprava i boravka u policijskoj stanici) i vremenu trajanja, ne predviđa niti dodatno **izricanje novčane kazne ili oduzimanje slobode, čime dakle nema kaznenopravnu konotaciju.**

U odnosu na treći kriterij - stupanj težine mjere, napomenuo je da primjena mjere iz članka 34.a ZoSNSN nije podrazumijevala izricanje novčane kazne ili lišenje slobode, što obično ukazuje na kaznenu sankciju. U odnosu na činjenicu da nepoštovanje mjere može rezultirati novčanom kaznom i kaznom zatvora, istaknuo je da bi se to tretiralo kao zaseban prekršaj te bi bio potreban sasvim novi prekršajni postupak za izricanje bilo koje od tih sankcija. Takva neizravna mogućnost primjene sankcija nije dovoljna kako bi se odredilo da je mjera „kaznene“ prirode u konvencijskom smislu.

S obzirom na naprijed izneseno, ESLJP je zaključio da primjena mjere iz članka 34.a ZoSNSN ne predstavlja „kaznenu optužbu“, pa stoga čl. 4. Protokola broj 7. uz Konvenciju nije primjenjiv u ovom predmetu.

Ovu analizu izradio je Ured zastupnika Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava te ne predstavlja službeni dokument Europskog suda za ljudska prava.